

Australian Government

Maelezo juu ya chanjo ya COVID-19 ya Spikevax (Moderna)

Mwisho wa sasisho: tarehe 15 Septemba 2021

Kuhusu chanjo hiyo

Moderna ni chanjo ambayo inaweza kuzuia watu kuwa mgonjwa kutoka COVID-19. Dozi mbili zinahitajika, kwa kawaida wiki kutoa wiki 4 hadi 6 mbali (kwa hali maalum muda unaweza kuwa mrefu zaidi). Chanjo ya COVID-19 ya Moderna haina virusi yoyote hai, na haiwezi kukupa COVID-19. Ina msimbo ya maumbile kwa sehemu muhimu ya virusi vya SARS-COV-2 inayoitwa protini ya mwiba. Baada ya kupata chanjo, mwili wako hufanya nakala za protini ya mwiba. Mfumo wako wa kinga ndipo utajifunza kutambua na kupambana na virusi vya SARS-CoV-2, ambavyo husababisha ugonjwa wa COVID-19. Nambari ya maumbile inavunjwa haraka na mwili.

Ili kuzuia COVID-19, kila mtu anayestahiki kwa chanjo ya COVID-19 anapaswa kuchanjwa, isipokuwa kwa tofauti chache zilizoainishwa katika kurasa hii ya maelezo. Kuchanjwa ni hiari. Unaweza kujadili wasiwasi yoyote au maswali uliyo nayo kuhusu chanjo ya COVID-19 na mtoa huduma wako wa kuchanjwa na/au GP yako kabla ya kupokea chanjo.

Faida ya chanjo

Majaribio kubwa sana ya kliniki yameonyesha kuwa Moderna ina ufanisi wa kuzuia COVID-19 kwa watu wenye umri wa miaka 12 na zaidi. Watu waliokuwa na dozi mbili za Moderna walikuwa karibu asilimia 94 ya uwezekano mdogo sana kuwa mgonjwa na COVID-19 kuliko watu ambao hawakupata chanjo. Chanjo ile pia ina ufanisi kwa watu wa umri wa zaidi wa miaka 65 (86%), na vijana wa umri wa miaka 12 hadi 17.

Kinga dhidi ya COVID-19 huanza kutoka takriban wiki mbili baada ya dozi ya kwanza. Wakati dozi moja inaweza kutoa kinga kadhaa, inaweza kudumu tu kwa muda mfupi. Dozi mbili zitatoa kinga bora zaidi. Hakuna chanjo ambayo ni yenye ufanisi wa asilimia 100, kwa hivyo inawezekana kwamba bado unaweza kuambukizwa na kuwa mgonjwa kutoka kwa COVID-19 baada ya chanjo. Hatujui muda gani kinga kutoka kwa Moderna itadumu. Tutajifunza zaidi kuhusu hili kwa muda. Kwa sasa hatujui jinsi chanjo za COVID-19 zinavyoweza kuwa na ufanisi wa kuzuia kuenea kwa virusi. Hii ina maana kwamba hata watu waliochanjwa wangeweza kuambukizwa na virusi vinavyosababisha COVID-19 na hata kama hawana dalili au dalili ndogo tu, wangeweza bado kusambaza kwa wengine.

Hii ndiyo sababu ni muhimu kuendelea na hatua nyingine za kuzuia kama:

- kuweka umbali wa kimwili
- kuosha mikono
- kuvaa barakoa (mask) ya uso
- kupimwa kwa COVID-19 na kufanya karantini/kutengwa kama inavyotakiwa na jimbo/wilaya yako.

Ikiwa umechanjwa na dozi mbili za Moderna, unapaswa bado kupata kipimo cha COVID-19 ikiwa una dalili zinazoridhi vigezo vya kupima kulingana na mamlaka yako ya afya ya mtaani (kwa mfano homa, kikohozi, koo ya kuumwa).

Nani anaweza kupokea chanjo hii

Utawala wa Bidhaa za Matibabu (TGA) imetoa idhini ya muda kwa matumizi ya Spikevax (Moderna) kwa watu wa umri wa miaka 12 na zaidi.

Nani wasipokei chanjo hii

Unapaswa kutopokea chanjo hii ikiwa umekuwa na:

- anaphylaxis (aina ya mmenyuko mkali wa mzio) kwa kipimo cha awali cha chanjo cha mRNA COVID-19 (yaani, Moderna au Comirnaty (Pfizer))
- anaphylaxis baada ya kufidhiliwa na sehemu yoyote ya chanjo ile, ikiwemo polyethylene glycol (PEG)
- uvimbe wa misuli ya moyo na/au uvimbe wa tishu inayozungusha moyo kulikohusishwa kwa dozi ya awali ya chanjo ya mRNA COVID-19 (yaani, Moderna au Pfizer)
- tukio kali baya lingine lolote, ambalo kufuata ukaguzi na mtoa chano mwenye uzoefu au daktari bingwa lililohusishwa kwa dozi ya awali ya chanjo ya mRNA COVID-19 (yaani, Moderna au Pfizer) na bila sababu nyingine kutambuliwa.

Tahadhari za chanjo

Watu walio na hali fulani wanaweza kuhitaji tahadhari ziada kama vile kukaa kwa dakika 30 za uchunguzi baada ya kupata chanjo yao au kushauriana na mtaalamu wa mzio. Mwambie mtoa chanjo yako kama umepata:

- **mmenyuko wa mzio kwa dozi ya awali** au kwa kiungo cha chanjo ya mRNA COVID-19 (yaani, Moderna or Pfizer)
- **anaphylaxis kwa chanjo au dawa zingine.** Mtoa huduma wako anaweza kuangalia ili kuhakikisha hakuna viungo vya kawaida na chanjo ya COVID-19 unayopokea
- seli mno za mast (mastocytosis) iliyothibitishwa pamoja na mishtuko ya anaphylactic ya kurudia inayohitaji matibabu

Ikiwa **una ugonjwa wa kutokwa na damu** au **unatumia dawa ya kuponda damu** (dutu kutogandisha damu), mwambie mtoa huduma wako wa chanjo. Mtoa huduma wako wa chanjo anaweza kusaidia kuamua ikiwa ni salama kwako kuwa na sindano ya misuli, na kusaidia kuamua muda bora wa kupigwa sindano.

Hali maalum ya kujadili kabla ya kuchanjwa

Watu wenye hali za tahadhari kwa Moderna

Watu wanao historia ya hali zozote zifuatazo wanaweza kupokea Moderna lakini ushauri unapaswa kutafutwa kutoka GP, daktari bingwa wa chanjo au wa moyo juu ya wakati bora ya chanjo na kama tahadhari yoyote ya ziada inashauriliwa:

- Ugonjwa wa kuvimba kwa moyo wa sasa au hivi karibuni (yaani ndani miezi 6 iliyopita) kwa mfano, uvimbe wa misuli ya moyo, uvimbe wa tishu inayozungusha moyo, uvimbe wa bitana ya ndani ya moyo
- Homa kali ya viungo (yaani, na kuvimba hai kwa misuli ya moyo) au ugonjwa mkali wa moyo ya viungo
- Kushindwa mkali kwa moyo ulioharibika

Watu wenye mifumo ya kinga dhaifu

Watu wenye mifumo ya kinga dhaifu ni pamoja na wale ambao wana hali ya matibabu ambayo hudhoofisha kinga zao. Pia ni pamoja na wale ambao wanaweza kuwa wanatumia dawa ambazo hukandamiza mfumo wao wa kinga.

Serikali ya Australia inapendekeza sana watu wenye kinga dhaifu ya mwili wapokee chanjo ya COVID-19. Moderna si chanjo ya hai. Ni salama kwa watu wenye mfumo wa kinga dhaifu.

Watu wenye mfumo wa kinga dhaifu, ikiwa ni pamoja na wale wanaoishi na VVU, wanao hatari kubwa ya ugonjwa mkali kutokana kwa COVID-19, ikiwa ni pamoja na hatari kubwa ya kifo.

Majaribio ya kliniki kwa Moderna hayakuwa pamoja na jumuisha watu wenye mifumo ya kinga dhaifu, isipokuwa kundi ndogo la watu wenye VVU imara. Hatujui kama Moderna ina ufanisi sawa kwa watu wenye mfumo wa kinga dhaifu ikilinganishwa na idadi ya watu wengine. Inawezekana kuwa Moderna inaweza kuwa ufanisi mdogo kwa watu walio na mfumo wa kinga dhaifu kama ilivyo katika idadi ya watu. Ni muhimu kuendelea na hatua nyingine za kuzuia kama vile kutengana kimwili baada ya kuchanjwa.

Wanawake ambao ni wajawazito au kunyonyesha

Wanawake na vijana wajawazito wanapaswa kutolewa kila mara mojawapo ya chanjo za COVID-19 zinazolingana na mRNA, Pfizer au Moderna, katika hatua yoyote ya ujauzito. Ikiwa unajaribu kupata mimba huna haja ya kuchelewa kuchanjwa au kuepuka kupata mimba baada ya kuchanjwa.

Wanawake wajawazito ambao wana COVID-19 wana hatari zaidi ya ugonjwa mkali na matokeo mabaya ya ujauzito. Ushahidi wa ulimwengu halisi umeonyesha kuwa Moderna ni salama kwa wanawake wajawazito na wanawake wanaonyonyesha. Unaweza kuzungumzia uamuzi kuhusiana wakati wa chanjo pamoja na mtaalamu wako wa afya.

Ikiwa unanyonyesha, unaweza kupata Moderna. Huna haja ya kuacha kunyonyesha baada ya kuchanjwa.

Watu wenye historia ya COVID-19

Ikiwa umepata COVID-19 katika siku za nyuma, mwambia mtoa huduma wako wa chanjo. Mtoa huduma wako anaweza kukushauri usubiri hadi miezi sita baada ya kupata nafuu kabla ya kupata chanjo ya COVID-19. Ikiwa una ugonjwa unaoendelea kutoka ugonjwa wa COVID-19, jadili muda bora wa chanjo pamoja na daktari wako wa kutibu.

Moderna na watoto

Moderna imeidhinishwa kwa matumizi ya muda kwa watu wenye umri wa miaka 12 au zaidi, na haiwezi kutolewa kwa watu wadogo zaidi.

Kuhakikisha usalama wa Moderna

Moderna na chanjo zingine za COVID-19 zimetengenezwa haraka kutokana na ongezeko la fedha kwa ajili ya utafiti wa chanjo, na upatikanaji wa idadi kubwa sana ya watu waliojitolea kwa utafiti. Jaribio kubwa ya kliniki iliyohusisha watu takriban 30,000 walithibitisha Moderna kuwa salama na yenye ufanisi.

TGA inatathmini chanjo zote nchini Australia. Hii inahakikisha kwamba, ili kwa chanjo kuidhinishwa, basi ni salama, yenye ufanisi na kutengenezwa kwa kiwango cha juu sana. Maelezo ya mchakato wa kupitishwa kwa chanjo za COVID-19 yanapatikana kwenye [tovuti ya TGA](#).

Usalama wa chanjo za COVID-19 utafuatiliwa daima katika mpango wa chanjo za COVID-19.

Kuna taarifa za athari ya adimu sana inayohusisha kuganda kwa damu na hesabu ya chini ya sahani ya damu baada ya kupokea chanjo ya Vaxzevria (AstraZeneca). Chanjo ya AstraZeneca hutengenezwa kwa njia tofauti na Moderna. Hakuna ushahidi wa hali hii kuhusishwa na chanjo ya COVID-19 ya Moderna.

Unaweza kuripoti madhara yanayoshukiwa kwa mtoa chanjo wako au mtaalamu mwingine wa huduma ya afya. Wao ndipo watafanya ripoti rasmi kwa niaba yako kwa idara ya afya yako ya jimbo au wilaya au moja kwa moja kwa TGA.

Ikiwa ungependa kuripoti wewe mwenyewe, tafadhali tembelea [tovuti ya TGA](#) kwa habari juu ya jinsi ya kuripoti madhara ya kushukiwa yanayohusiana na chanjo za COVID-19.